

Praten over COVID-19 en vaccinatie

Een gespreksleidraad voor zorgverleners

Als zorgverlener ben je belangrijk om burgers juiste en correcte objectieve (medische) informatie te geven over corona en vaccinatie. Dat is niet altijd eenvoudig, zeker niet als er twijfel is. We willen je helpen om mensen gerust te stellen en ze te overtuigen om zich te laten vaccineren.

Er is een **groot wantrouwen** om zich te laten vaccineren

1. Zet niet te veel druk.

Probeer niet meteen te overtuigen en vorm geen oordeel.

Wees open en nieuwsgierig over waar het wantrouwen vandaan komt.

2. Vertel over je eigen vaccinatie-ervaring

en je persoonlijke motivatie om je te laten vaccineren.

3. Als je voelt dat er ruimte is, geef dan meer informatie.

Maar vraag daarvoor eerst toestemming.

“Wil je zelf graag een beslissing nemen? Dan is het belangrijk dat je nog wat extra informatie hebt. Vind je het goed dat ik die informatie geef?”

4. Geef niet te veel aandacht aan complot- theorieën of fake news.

Ga er niet op in.

5. Kom indien mogelijk later nog een keer terug op het onderwerp.

6. Geef je contactgegevens en/of verwijst door naar betrouwbare informatiebronnen.

7. Geef informatie op maat.

Is er wantrouwen over de veiligheid van het vaccin?

Dan kan je bijvoorbeeld zo antwoorden:

“Het COVID-19-VACCIN is heel goed onderzocht door wetenschappers. Er waren al twee coronavirussen die ze kenden. Daarom moesten ze niet helemaal opnieuw beginnen om een vaccin te maken. Zo zijn de COVID-19-VACCINS er sneller gekomen.”

Er is **twijfel** om zich te laten vaccineren

1. Probeer de twijfel te begrijpen en goed te luisteren.

2. Stel open vragen.

Gaat het om veiligheid of zijn er eerder praktische bezorgdheden?

“Waarover heb je nog vragen? Waarover ben je bang/heb je angst?”

3. Geef gerichte informatie op basis van de twijfels die je hoorde.

4. Praat vanuit je eigen ervaring.

“Ik heb zelf van dichtbij gezien hoe gevaarlijk dit virus is. Ook voor jonge gezonde mensen.”

“Ik heb mezelf direct laten vaccineren.”

“De neveneffecten zijn klein. Pijn, je arm wordt wat rood, je hebt stijve spieren. Sommigen hebben een beetje koorts (hoge temperatuur), ze zijn moe, ze zijn misselijk. Erge neveneffecten zijn er bijna nooit.”

5. Vertel zonder angst te zaaien

over het risico dat COVID-19 vormt voor ons, de anderen en de samenleving.

6. Geef je contactgegevens en/of verwijst door naar betrouwbare informatiebronnen.

Er is **nood** aan meer informatie

1. Kom te weten welke informatie nodig is.

- Vraag of de aangeboden info duidelijk is.
- Stel eventueel vragen om te checken.

2. Geef je contactgegevens en/of verwijst door naar betrouwbare informatiebronnen.

3. Geef praktische informatie mee.

- **Leg de stappen uit die je doorloopt in het vaccinatiecentrum.**
 - Eerst, dan, daarna.
 - Gebruik visualisaties bij anderstaligen.
 - Vraag eventueel om de informatie te herhalen om zeker te zijn dat hij/zij je goed begrepen heeft.
- **Heeft de burger de oproepingsbrief correct begrepen?**
Neem samen de brief door en stel gerichte vragen over waar, wanneer, ...
- **Toon het afsprakensysteem.**
 - Zorg er wel voor dat je gesprekspartner niet denkt dat je hem/haar inschrijft.
 - Vraag of ze het zelf kunnen registreren.
 - Check of ze met internet kunnen werken door een paar vragen te stellen.
 - Heb je internet? Kan je iets opzoeken op internet?
 - Stel hen gerust dat het niet erg is als je dat niet kan.
 - Zo niet, verwijst hen door naar een concrete plaats waar het wel kan.
- **Bespreek indien nodig vervoersmogelijkheden.**
 - Toon het vaccinatiecentrum op een plannetje.
 - Vraag waar ze wonen en zeg welke tram/bus ze moeten nemen.

Betrouwbare bronnen voor juiste medische info

Informatie over vaccinatie:

- **Antwerpen:**
 - antwerpen.be/vaccineren
 - vaccovid.be
- **Algemeen:**
 - laatjevaccineren.be
 - gratis infolijn Vlaamse overheid: 1700

Informatie over corona:

- info-coronavirus.be/nl/vaccinatie
- gratis infolijn federale overheid voor alle algemene vragen: 0800 14 689

Factcheck over vaccinatieberichten in de media:

- gezondheidswetenschap.be/dossiers/vaccinatie
- <https://www.laatjevaccineren.be/vaccinatie-tegen-covid-19-vraag-en-antwoord>

Toegankelijk ondersteunend (meertalig) communicatiemateriaal:

antwerpen.be/corona > video's, folders en affiches over de vaccinaties

Tips voor klare taal:

antwerpen.be/corona > video's, folders en affiches over de vaccinaties > gespreksleidraad

Infosessies voor eerstelijns hulpverleners:

www.eerstelijnszone.be/vaccinatiewijzers

Info rond mobiliteit:

slimnaarantwerpen.be/vaccovid

